

PROPOZÍCIE

Nositelia tradícií 2026

celoštátna postupová súťaž a prehliadka folklórnych skupín

október 2025

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1 Celoštátna postupová súťaž a prehliadka folklórnych skupín Nositelia tradícií je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku. Súťaž je určená všetkým vekovým kategóriám.
- 1.1.2 Súťaž nie je tematicky zameraná ani žánrovo vymedzená.
- 1.1.3 Súťaž sa koná **každé tri roky**.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1 **Hlavným cieľom súťaže** je rozvíjanie zručností, nadobúdanie vedomostí a umelecko-odborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania a realizácie umeleckej tvorby v oblasti tradičnej ľudovej kultúry a jej folklorizovaných prejavov.
- 1.2.2 Ďalšími cieľmi sú:
 - 1.2.2.1. podporovať a rozvíjať pozitívny vzťah k tradičnej ľudovej kultúre a podnecovať na aktívnu činnosť v tejto oblasti;
 - 1.2.2.2. umožniť prezentovať výsledky svojej práce na verejnosti a konfrontovať ich s výsledkami iných;
 - 1.2.2.3. poskytnúť priestor na vzájomnú konzultáciu a diskusiu súťažiacich s členmi odbornej poroty;
 - 1.2.2.4. aktivizovať činnosť folklórnych skupín;
 - 1.2.2.5. podporovať vyhľadávanie, dokumentáciu a prezentáciu tradičných foriem ľudového tanca, hudby, obradových, zvykoslovných a pracovných prejavov z jednotlivých lokalít, či regiónov.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1 Vyhlasovateľom, odborným garantom a hlavným finančným partnerom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2 Organizátormi sú krajské a regionálne osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne subjekty.
- 1.3.3 Súťažiaci majú na všetkých stupňoch súťaže v prípade, že je to vo finančných možnostiach organizátora, zabezpečené cestovné náhrady, stravu/občerstvenie a pri viacdňových podujatiach aj ubytovanie.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1 Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **trojstupňová**:
 - 2.1.1.1. regionálne súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.2. krajské súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.3. celoštátna súťaž a prehliadka.
- 2.1.2. Základným stupňom súťaže je regionálne kolo. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola.
- 2.1.3. Súťaž na každom stupni pozostáva zo súťažných vystúpení, interného hodnotenia poroty, odborného seminára a môže byť obohatená o workshopy alebo iné aktivity.
- 2.1.4. Odborný rozborový seminár ako **najdôležitejšia súčasť** každého stupňa súťaže je adresný,

dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách.

2.1.5. Termíny na ukončenie regionálnych a krajských kôl súťaže sú uvedené v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

2.2 Súťažné kategórie

Súťaž nemá súťažné kategórie.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

3.1.1. Na súťaži sa môžu zúčastniť všetky folklórne skupiny, ktoré vyvíjajú svoju umeleckú činnosť na území Slovenskej republiky alebo ktorých členovia majú štatút Slováka žijúceho v zahraničí a prezentujú materiál z územia Slovenska, presahujúcich hraničných regiónov alebo z oblastí historicky obývaných Slovákmi.

3.1.2. Do regionálneho kola súťaže sa kolektívy prihlasujú **podľa miesta svojho pôsobenia**. Ak sa v mieste pôsobenia neuskutoční regionálne kolo, prihlásia sa do regionálneho kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori.¹

3.1.3. Do základného kola súťaže sa **prihlásite** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: www.chcemsaprihlasit.sk.

3.2. Súťažné podmienky

3.2.1. Kolektív prechádza všetkými stupňami súťaže s tým istým súťažným vystúpením, ktoré uvedie v základnom stupni súťaže.² Súťažiaci sa prezentujú predstavením čerpajúcim materiál z vlastnej lokálnej/mikroregionálnej tradície.

3.2.2. Celkový počet členov vo všetkých zložkách kolektívu môže byť maximálne **40 členov**.

3.2.3. Súťažné čísla môžu mať trvanie **5 – 15 minút**³.

3.2.4. Súťažiaci sa **nemôžu** prezentovať so súťažným programom, s ktorým sa už v minulosti zúčastnili na celoštátnej súťaži. Z jednej folklórnej skupiny môže byť prihlásené maximálne **1 súťažné číslo**.

3.2.5. Hudobný sprievod – ľudová hudba/sólista inštrumentalista – je akceptovaný len v živom predvedení. V časti choreografie môže byť v odôvodnenom prípade použitý autorský hudobný záznam, ak je výrazovým prostriedkom choreografie.

3.3. **Kolektívy zahraničných Slovákov** sú povinné zaslať videozáznam súťažného čísla najneskôr 30 dní pred termínom konania celoštátneho kola súťaže Národnému osvetovému centru. Postup na celoštátne kolo vyhodnotí Národné osvetové centrum v spolupráci s vybranými odborníkmi z celoštátnej poroty.

3.4. **Slušné správanie** je nevyhnutnou podmienkou pre všetkých súťažiacich. Zahŕňa dodržiavanie pravidiel etiky, rešpekt voči ostatným, korektnú komunikáciu a vyhýbanie sa urážlivým či nevhodným prejavom. Súťažiaci musia prejavovať ohľaduplnosť a správať sa tak, aby svojim správaním neprispievali k vytváraniu napätia alebo konfliktov. Porušenie tohto kritéria môže byť dôvodom na okamžité vyradenie zo súťaže.

¹ V ostatných prípadoch (ak v kraji nie je viac osvetových stredísk) sa stáva základným stupňom súťaže krajské kolo.

² Medzi stupňami súťaže môže kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčaní odbornej poroty.

³ Porota si vyhradzuje právo akceptovať v odôvodnených prípadoch prípadné časové odchýlky.

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Regionálne a krajské súťaže a prehliadky

- 4.1.1. Musia sa uskutočniť v termíne uvedenom v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.
- 4.1.2. Vyhlasovateľ a odborný garant súťaže odporúča realizovať základné kolá súťaže v prípade prihlásenia sa 3 a viac folklórnych skupín.⁴
- 4.1.3. V prípade, že sa dané kolo neuskutoční, je potrebné informovať odborného pracovníka NOC. Zrušenie kola je potrebné uviesť v protokole o výsledkoch a oceneniach.⁵
- 4.1.4. **Informácie o termíne** a konaní všetkých kôl súťaže je potrebné zadať do systému www.chcemsaprihlasit.sk v termíne, ktorý určí Národné osvetové centrum.
- 4.1.5. Po zadaní jednotlivých kôl súťaže do systému prihlasovania Národné osvetové centrum vyzve zodpovednú osobu e-mailom, aby vyplnila **žiadost' o finančné prostriedky na realizáciu krajských a celoštátnych kôl**. Pravidlá, procesy a spôsob financovania súťaží upravujú samostatné dokumenty vydané Národným osvetovým centrom. Na regionálne kolá súťaží nie je potrebné žiadať finančné prostriedky, **Národné osvetové centrum ich bude prideľovať na základe skúseností z predchádzajúcich rokov**.
- 4.1.6. Organizátori jednotlivých kôl majú za úlohu pred konaním súťaže **skontrolovať prihlášky** súťažiacich a v prípade porušenia súťažných podmienok, súťažiacich **upozorniť a vyzvať** na nápravu. V opačnom prípade nemôžu byť do súťaže prijatí.
- 4.1.7. Po skončení daného kola označí organizátor postupujúcich interpretov a kolektívy do vyššieho kola súťaže priamo v systéme prihlasovania.
- 4.1.8. **Protokol o udelení cien a výsledkov** je potrebné vyplniť v systéme prihlasovania **najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže.
- 4.1.9. Úlohou organizátora je skontrolovať, či predseda poroty v systéme prihlasovania **schválil Protokol o udelení cien a výsledkov a vyplnil Hodnotiacu správu najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže.
- 4.1.10. Organizátor krajskej prehliadky zabezpečí **audiovizuálnu dokumentáciu** podujatia a dodá ju do Národného osvetového centra najneskôr **1 mesiac** pred termínom konania celoštátneho kola súťaže.
- 4.1.11. Pri tvorbe propagačných materiálov **uvádza** organizátor daného kola súťaže **Národné osvetové centrum výlučne v súlade** s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží. Na propagačných materiáloch je nevyhnutné **uviesť hlavný názov** postupovej súťaže „Nositelia tradícií“ a taktiež **podnázov** „celoštátna postupová súťaž a prehliadka folklórnych skupín“.

4.1. Celoštátna súťaž a prehliadka

- 4.1.1. Organizátorom je Liptovské kultúrne stredisko v Liptovskom Mikuláši.
- 4.1.2. Národné osvetové centrum ako odborný garant tvorí dramaturgickú koncepciu a je zodpovedné za obsahovú stránku celoštátneho podujatia.
- 4.1.3. Pri tvorbe propagačných materiálov **spolupracuje** organizátor celoštátneho kola súťaže so zodpovedným pracovníkom Národného osvetového centra a **uvádza Národné osvetové centrum výlučne v súlade** s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží.

⁴ Prihlásených účastníkov je po zrušení kola potrebné presmerovať na kolo vo vedľajšom regióne/kraji.

⁵ Informáciu o zrušení kola je potrebné uviesť v protokole v časti: Výsledky súťaže.

4.1.4. Celoštátne kolo súťaže môže upraviť komunikáciu na propagačných materiáloch zjednodušením podnázvu súťaže a nazývať podujatie festivalom.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

5.1.1. Na objektívne hodnotenie súťažných vystúpení sa zostavujú odborné poroty z aktívnych odborníkov v oblasti etnológie, etnochoreológie, choreografie, tanečnej pedagogiky, etnomuzikológie a pod. s adekvátnou, min. 5-ročnou praxou.

5.1.2. Poroty môžu mať **3 až 5 členov**, pričom zastúpenie členov odbornej poroty má reflektovať špecializáciu formácie etnológ, etnochoreológ, etnomuzikológ/hudobný pedagóg. Zloženie odbornej poroty reflektuje zastúpenie všetkých týchto odborných orientácií. Na krajskom a celoštátnom kole súťaže má odborná porota 5 – 7 členov a k vyššie uvedeným odborným špecializáciám odporúčame zaradiť odborníka na dramaturgiu, choreografiu či réžiu. Odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny.

5.1.3. Vymenovanie porotcov

5.1.3.1. **Regionálne a krajské poroty** navrhujú organizátori jednotlivých kôl súťaží, ich zloženie konzultujú s odbornými pracovníkmi Národného osvetového centra pre folklór a folklorizmus. Zloženie týchto porôt podlieha schváleniu odbornými pracovníkmi NOC v systéme prihlasovania. Následne poroty vymenujú riaditelia osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne a krajské kolá súťaže. Organizátorom odporúčame vyberať porotcov zo zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií.

5.1.3.2. **Celoštátnu porotu vymenuje generálna riaditeľka Národného osvetového centra** na návrh odborných pracovníkov Národného osvetového centra pre folklór a folklorizmus.

5.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. v porote nemá pôsobiť porotca, ktorý je **vedúcim súťažného kolektívu, autorom súťažného čísla** alebo je v **blízkom príbuzenskom vzťahu** s účinkujúcimi či vedúcimi kolektívom.

5.1.5. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže musí mať na túto funkciu **osobnostné predpoklady a ľudský prístup**, pričom

5.1.5.1. hodnotí nezávisle a v súlade s kritériami hodnotenia;

5.1.5.2. dodržiava hranice korektného pracovného vzťahu, ku všetkým účastníkom a zložkám, ktoré sa podieľajú na koordinácii, príprave a realizácii podujatia, pristupuje s rešpektom;

5.1.5.3. správa sa dôstojne, eticky a profesionálne;

5.1.5.4. dodržiava zásady rovnakého zaobchádzania a nediskriminuje z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia.

5.2. Hodnotenie súťaže

- 5.2.1. Hodnotenie súťažiacich v regionálnych a krajských kolách súťaže prebieha zaradením súťažiacich do **zlatého, strieborného a bronzového pásma, prípadne mimo nich**.
- 5.2.2. Na všetkých stupňoch môže porota udeliť tzv. **špeciálne ceny**.
- 5.2.3. **Na celoštátnom kole** súťaže porota udeľuje spravidla jeden **titul laureáta**.
- 5.2.4. Na regionálnom kole sa udeľuje maximálne jeden priamy postup zo zlatého pásma do krajského kola súťaže, ak kvalita postupu zodpovedá kritériám. V prípade vynikajúcich vystúpení môže porota udeliť návrh na postup ešte jednej folklórnej skupine. Organizátor krajského kola súťaže v spolupráci so zodpovednými pracovníkmi NOC pre folklór a folklorizmus, prípadne za účasti členov krajskej poroty, rozhodne o účasti návrhov na krajskom kole súťaže na základe kvality a organizačných možností.
- 5.2.5. Na krajskom kole sa udeľuje maximálne jeden priamy postup. V prípade vynikajúcich vystúpení môže porota udeliť návrh na postup ešte jednej folklórnej skupine. O účasti návrhov na postup do celoštátneho kola rozhoduje odborná porota celoštátneho kola na základe ich kvality, a to v spolupráci so zodpovednými pracovníkmi NOC pre folklór a folklorizmus a s organizátorom celoštátneho kola, pričom sa prihliada na organizačné možnosti.
- 5.2.6. V prípade nedostatočnej kvality na regionálnom a krajskom kole má porota právo priamy postup ani návrhy na postup neudeliť.
- 5.2.7. Na **regionálnej a krajskej** úrovni spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty, **predseda poroty**. Na **celoštátnej** úrovni to vykonáva **každý člen** odbornej poroty.

5.3. Kritériá hodnotenia

- 5.3.1. **Vhodnosť výberu témy a spracovania materiálu** s rešpektovaním dramaturgických a režijných princípov;
- 5.3.2. **rešpektovanie podoby a funkcie tradičnej príležitosti** (zábavný, obradový či slávnostný repertoár; zvykoslovný materiál a pod.);
- 5.3.3. **rešpektovanie zákonitostí daného typu tanca a úroveň jeho interpretácie** (forma a štruktúra tanca, funkcia motívov v rámci motívických radov, etiketa tanečného prejavu –správanie a roly partnerov v tanci a pod.);
- 5.3.4. dodržiavanie **štýlovo-interpretačných znakov hudobno-spevného štýlu** danej lokality/regiónu a **úroveň ich interpretácie** (výber piesní k typu tanca, typ hudobného zoskupenia, rytmika, harmonizácia, tempo, variačná technika, súhra jednotlivých hudobných nástrojov pri skupinovej hre, komunikácia s tanečníkmi, hlasové prejavy – pokriky, ujúkanie a pod.);
- 5.3.5. funkčné využitie tradičného odevu, obuvi a rekvizít;
- 5.3.6. **tvorivý prístup pri umeleckom spracovaní** a primeranosť choreografického zámeru schopnostiam interpretov;
- 5.3.7. celkový dojem.

5.4. Ceny

- 5.4.1. V súťaži sa udeľujú vecné ceny a diplomy.
- 5.4.2. Laureáti a vybraní najúspešnejší súťažiaci sa budú prezentovať v scénických programoch na **Folklórnom festivale Východná 2026**.

6. KONTAKT

- 6.1. V prípade nejasností kontaktujte odborných pracovníkov Národného osvetového centra pre folklór a folklorizmus:

Mgr. Viktória Čolláková

Národné osvetové centrum
Námestie SNP č. 12
812 34 Bratislava
viktoria.collakova@nocka.sk
+421 2 204 71 507

Mgr. Katarína Babčáková, PhD.

Národné osvetové centrum
Námestie SNP č. 12
812 34 Bratislava
katarina.babcakova@nocka.sk
+421 2 204 71 250

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpísaním generálnou riaditeľkou Národného osvetového centra.
- 7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.
- 7.3. Súťaž nie je realizovaná za účelom dosiahnutia zisku.
- 7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažný kolektív prijatý do súťaže, alebo môže byť zo súťaže vyradený.
- 7.5. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že berie na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:
- 7.5.1 vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie s jeho podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiaceho na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ);
 - 7.5.2 obrazové snímky podobizní súťažiaceho budú vyhotovené a budú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutého súťažiaceho nie je potrebný;
 - 7.5.3 použitie obrazových snímkov (podobizní) súťažiaceho podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s jeho oprávnenými záujmami.
- 7.6. Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinní prísť na súťaž v sprievode dospeléj osoby (choreografa, pedagóga, vedúceho súboru, rodiča alebo inej dospeléj osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich problémy organizačného či sociálneho charakteru.
- 7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že jeho súťažný umelecký výkon nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb a má vysporiadané všetky práva viažuce sa k súťažnému umeleckému výkonu.
- 7.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie svojho súťažného umeleckého výkonu v zmysle § 97 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon, a to najmä, avšak nielen na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu svojho umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu svojho umeleckého výkonu verejnosti v rámci realizácie aktivít a

na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.

- 7.9. Osobné údaje súťažiacoho budú vyhlasovateľom spracúvané v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (ďalej len „Nariadenie“). Súťažiaci vyhlasuje, že mu boli poskytnuté všetky relevantné informácie o spracúvaní jeho osobných údajov, ktoré sú dostupné na webovom sídle objednávateľa www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.

7.10 Prílohy k propozíciám

7.10.1. Príloha č. 1 – Zoznam odporúčaných porotcov.

Bratislava 2. 10. 2025

.....
Mgr. Eva Smolíková
generálna riaditeľka